

УДК 633.36/37:631.54

Топчій О. В.*Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН, вул. Клінічна, 25, м. Київ, 03141, Україна, e-mail: topchiyo@mail.ru*

ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ, МІКРОДОБРІВ ТА СТРОКІВ СІВБИ НА БІОЛОГІЧНІ ПАРАМЕТРИ РОСЛИН СОЧЕВИЦІ

Сочевиця має досить високі господарські та агротехнічні характеристики. Однією із найкращих агротехнічних властивостей цієї культури є здатність нагромаджувати у ґрунті значну кількість азоту, чим покращує родючість ґрунту та його структурні властивості. Введення в сівозміну 20 % бобових дає можливість зменшити застосування азотних добрив на 30–40 %.

Сочевиця не вимоглива до води, тому за посухостійкістю поступається лише чині та нуту, переносить посуху краще за горох, квасолю та кормові боби. Вже на ранніх етапах росту й розвитку в рослин утворюється потужна коренева система, однак вона досягає своїх максимальних значень лише на період цвітіння. Тому ґрунтову посуху рослини сочевиці переносять краще в період цвітіння–дозрівання аніж до цвітіння.

Зважаючи на недостатнє вивчення біологічних особливостей та відсутність комплексного дослідження з технології вирощування сочевиці метою роботи було дослідити вплив мікродобрив та регуляторів росту за різних строків сівби на її ріст і розвиток та продуктивність.

Дослідження проводили на Уладово-Люлинецькій дослідно-селекційній станції Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН. Площа посівної ділянки – 35 м², облікової – 25 м²; повторність – чотирикратна. Об'єктом дослідження були процеси росту й розвитку сочевиці сорту 'Лінза', який висівали в два строки: перший – 22.04.2015, другий – 12.05.2015. Застосовували мікродобрива Квантум-Бобові та Реаком-СР-Бобові, регулятори росту – Стимпо та Регоплант. Препарати вносили в рекомендованих виробником дозах у фазу бутонізації рослин.

Встановлено, що порівняно з першим строком сівби рослини другого мали кращі біологічні параметри за дії тих же мікродобрив. Зокрема, за дії Квантум-Бобові рослини були вищими (37,6 та 41 см), мали більшу кількість сформованих листочків (359,4 та 523,2 шт.) та бобів (40,8 та 45,2 шт.). Мікродобриво Реаком-СР-Бобові впливало на кількість сформованих листків (47,8 та 63,8 шт.), бутонів та квіток (15,4 та 35,8 шт.). За дії регулятора росту Регоплант на рослинах другого строку сівби також отримали кращі значення показників кількості сформованих листків (62,2 та 65,8 шт.), кількості стебел (7,2 та 11,2 шт.), кількості сформованих бутонів та квіток (25,6 та 43 шт. відповідно). Рослини на дослідних ділянках другого строку сівби оброблені мікродобривом Квантум-Бобові значно відрізнялись від рослин на інших ділянках, вони були значно вищими (+20,58 % відносно до контролю).

Одним із основних показників є кількість сформованих бобів на одній рослині. За цим показником за першого строку сівби найкращі значення приросту відносно контролю отримали за дії мікродобрива Квантум-Бобові – +179,45 % та регулятора росту Регоплант – +163,69 %. Найменший вплив спостерігали за дії мікродобрива Реаком-СР-Бобові – +71,23 %. На дослідних ділянках другого строку сівби також кращий приріст спричинила дія мікродобрива Квантум-Бобові – +253,12 %. Мікродобриво Реаком-СР-Бобові взагалі дало менше значення відносно до контролю – -89,06 %.

Порівняно з першим строком рослини другого краще реагували на застосування мікродобрив. Найкращий вплив на рослини сочевиці сорту Лінза було отримано на ділянках оброблених мікродобривом Квантум-Бобові та регулятором росту Регоплант.